

ուր առաջին անգամ Երուսաղէմի դիմացը կը գտնուէին անցորդները: ԺԻ. դարու արձանագրութեանց (chartes) համաձայն, Բեթղեհէմի ճանապարհը անպայման կ'անցընէր «Ս. Գերեզմանի ասպետներու գերեզմանատան» մօտէն՝ որ անկէ յետոյ իսլամ գերեզմանատան վերածուած է: Բազմաթիւ տապաններ ծածկուած են Խաչակրաց դամբարաններու կտորուանքներով: Յետոյ, այն մեծ թումբը՝ զոր Գերմանոս Եննոմի մէջէն հաստատեց շինելու համար ա'յն լիճը որ Գերմանոսի շինանունը առաւ, և որ այժմ կը կոչուի Պիրփիք կս Սուրբան, հետիոտն քալողներուն համար իբր անցուղի օգտագործուեցաւ և տակաւ առ տակաւ Սիոնի լերան ստորոտը ստեղծուած նոր ուղին վերածուեցաւ կառքի ճանապարհի:

Ի հնումն, քափիչ (foulon) չի նշանակեր միայն բուրդէ կերպասներ շինող գործաւորները, այլ նաև անոնք որ կը ճերմկցնեն կանեփի և քթանի հիւսուածքները, ինչպէս կ'ուսուցանէ Մարկոս (Թ. 2). «Եւ ձորձք նորա եղեն փայլուն սպիտակ յոյժ, որպէս թափիչք երկրի ոչ կարեն այնպէս սպիտակացուցանել»:

Աւանդութիւնը տեսութենէ չէ հեռացուցած Թափիչին դաշը: Է. դարուն, Սիոն լերան հիւսիսային կողմը գտնուած գուռը տակաւին կը կոչուէր Porta villae Foulon (Թափիչին Դաշտի գուռը), ինչպէս կը յիշատակէ Արգուլֆ եպոս., Ֆելիքս Ֆապրին (1483) այցելեց Թափիչին դաշտը. «Սարակինոսներու գերեզմանատան մօտ որ կը պարունակէ Մամիլլայի աւագանը» (Bar. gd. էջ 201):

2. Յովհաննու ծննդեան տեղըն աւանդութիւններ. — Երուսաղէմի հարաւ - արեւմուտքը՝ մէկ ու կէս